

Rahandusministeerium

Suur-Ameerika 1

10122 Tallinn

info@fin.ee

Meie: 10.06.2026

Selgitustaotlus seoses tarbijakrediidilepingu ümberkujundamise ja tasulise maksetähtpäeva edasilükkamisega

Pöördume Teie poole seoses võlaõigusseaduse (edaspidi **VÕS**) §-s 416¹ toodud tarbijakrediidilepingu ümberkujundamise ja tasulise maksetähtpäeva edasilükkamisega (VÕS § 401 lg 2) koosmõju küsimusega. Palume Teiepoolset selgitust krediidiinkassode ja -ostjate seaduse eelnõu seletuskirjas ja eelpool viidatud seaduse sätetes toodud tõlgenduste praktikas rakendamise kohta.

VÕS § 416¹ lõigete 1 ja 2 kohaselt peab krediidiandja enne viivituses oleva krediidilepingu suhtes kohtu- või täitemenetluse toimingute alustamist vähemalt hindama ja asjakohasel juhul tarbijale pakkuma üheselt mõistetavate väljenditega võimalust kohtuväliselt nõue ümber kujundada või muul kujul osaliselt või täielikult refinantseerida. Krediidiandja peab selle hindamise käigus ja asjakohasel juhul ka vastava võimaluse väljapakkumise korral võtma võla ümberkujundamisel arvesse tarbija olukorda, tema õigusi ja huve ning krediidiandja võib rakendada võla ümberkujundamist juhul, kui tema hinnangu kohaselt suudab tarbija tõenäoliselt oma kohustused täita.

Seega võimaldab VÕS § 416¹ krediidiandjal viia restruktureerimine läbi lihtsustatud hindamisega, veendudes vaid selles, et tarbija suudab tõenäoliselt edaspidi oma maksekohustusi täita. VÕS § 416¹ ei keela krediidiandjale otse tasu võtmist. Eelnõu seletuskiri märgib aga, et kui tarbijalt nõutakse tekkinud võlgade ümberkujundamisel lisaks seaduses ettenähtud õiguskaitsevahenditele muid tasusid, käsitletakse seda uue krediidilepinguna. Uue krediidilepingu sõlmimisel ei saa aga krediidiandja tugineda VÕS § 416¹ lihtsustatud hindamisele, vaid see toob kaasa kohustuse hinnata tarbija krediidiivõimelisust täieulatuslikult vastavalt VÕS § 403⁴ nõuetele.

Tarbijakrediidiivõlgnevuse ümberkujundamise käigus notariaalseks võlatunnistuseks (VÕS § 30) on aga praktikas tekkinud küsimus, kuivõrd on lubatud ümberkujundamise käigus lisada võlasummale ühekordne restruktureerimise tasu (tasu on seotud dokumentide ettevalmistamisega, vormistamisega, suhtlus notaribürooga ja esindus notaris jm kulu, st tasu ei võeta maksetähtaja pikendamise, vaid üksnes notariaalse dokumendi ettevalmistamise eest).

Lähtuvalt eeltoodust palume õigusselguse saamiseks Teiepoolseid vastuseid järgnevatele küsimustele:

- 1. Kas tarbijalt mis tahes täiendava tasu (nt vormistamise, ettevalmistamise, administreerimise või maksegraafiku tasu) lisamine viivituses oleva tarbijaga sõlmitavasse võlatunnistusse muudab selle kokkuleppe automaatselt uueks**

eraldiseisvaks tarbijakrediidilepinguks (tasuline maksetähtpäeva edasilükkamine VÕS § 401 lg 2 ja § 402 tähenduses)?

2. Kui ümberkujundamisele lisatakse eelpool nimetatud vormistamise tasu, kas võlausaldaja tohib jätkuvalt tugineda VÕS § 416¹ kohasele lihtsustatud hindamisele või toob uue tasu lisamine kaasa kohustuse viia läbi tarbija krediitvõimelisuse täieulatuslik hindamine vastavalt VÕS § 403⁴ nõuetele?
3. Kas ja millistel tingimustel tohib krediidiandja VÕS § 416¹ alusel rakendatavate "leevendusmeetmete" ja võla ümberkujundamise käigus küsida tarbijalt täiendavat tasu dokumentide ettevalmistamise või vormistamise eest?

Täname Teid ette selgituste eest ning jääme ootama ministeeriumi ametlikku seisukohta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Maria Pihl